ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.6.2025 г.
COM(2025) 290 final

ANNEX 23

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите

Състояние на цифровото десетилетие за 2025 г.: продължаване на изграждането на суверенитета и цифровото бъдеще на ЕС

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

КРАТКИ ДОКЛАДИ ПО ДЪРЖАВИ ОТ

Португалия

Общ преглед

Португалия отбелязва стабилен растеж в областта на цифровите обществени услуги и се представя особено добре, що се отнася до достъпа до електронни здравни досиета. Тя е изправена пред предизвикателства, свързани с внедряването на изкуствен интелект (ИИ) от предприятията и тяхната способност за иновации, както и с основните цифрови умения, но може да разчита на стабилни мрежи за свързаност.

Португалия проявява значителна амбиция в своя принос към цифровото десетилетие, като е определила 12 национални цели, 92 % от които са в съответствие с целите на ЕС за 2030 г. Страната следва много добре своите траектории, като 100 % от тях са в съответствие с плана (въз основа на траекториите за 2024 г., определени за 7 от 8-те анализирани КПЕ). Португалия отговори на 77 % от 13-те препоръки, отправени от Комисията през 2024 г., като внесе някои промени чрез нови мерки.

През 2024 г. Португалия отбеляза напредък по всички измервани показатели, като нейните цифрови мрежи покриват почти цялата територия. Националната цифрова стратегия, приета през декември 2024 г., обяви амбициозни планове относно изкуствения интелект, споделянето на данни, суверенните услуги в облак и опростяването чрез цифрови инструменти. Въпреки това, макар че поне основният цифров интензитет на МСП е малко над средния за ЕС, внедряването на ИИ от предприятията остава слабо, а подкрепата за разрастване на стартиращите предприятия е ограничена. От друга страна, нарастващата достъпност и използване на цифрови обществени услуги за граждани и предприятия, както и значителното подобрение в достъпа до електронни здравни досиета създават основа, върху която да се надгражда. Докато основните цифрови умения остават неравномерно разпределени в обществото, все повече хора придобиват напреднали цифрови умения, включително в области като киберсигурността. Португалия участва и в сътрудничеството на равнището на ЕС в областта на полупроводниците и квантовите технологии.

КПЕ на „Цифровото десетилетие“ (1)	Португалия				ЕС		Цел на „Цифровото десетилетие“ до 2030 г.	
	DESI за 2024 г. (година 2023)	DESI за 2025 г. (година 2024)	Годишен напредък	Национална траектория 2024 г. (3)	DESI за 2025 г.	Годишен напредък	Португалия	ЕС
Покритие с фиксирана мрежа с много голям капацитет (ММГК)	94,2 %	94,6 %	0,4 %	94,2 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Покритие с оптични линии до помещенията (FTTP)	92,3 %	93,2 %	0,9 %	92,3 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	-
Цялостно 5G покритие	98,1 %	98,7 %	0,6 %	98,1 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Периферни възли (приблизителни стойности)	14	27	92,9 %	-	2 257	90,5 %	-	10 000
МСП с поне основно ниво на цифров интензитет (2)	-	74,3 %	2,7 %	-	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Услуги в облак	32,3 %	-	-	-	-	-	75,0 %	75 %
Изкуствен интелект	7,9 %	8,6 %	9,8 %	-	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Анализ на данни	38,6 %	-	-	-	-	-	-	75 %
ИИ или услуги в облак или анализ на данни	54,4 %	-	-	-	-	-	-	75 %
Еднорози	1	1	0,0 %	-	286	4,4 %	2	500

Поне основни цифрови умения	56,0 %	-	-	-	-	-	80,0 %	80 %
Специалисти в областта на ИКТ	4,6 %	5,2 %	13,0 %	4,5 %	5,0 %	4,2 %	7,0 %	~10 %
Уведомление за схема за електронна идентификация		Да						
Цифрови обществени услуги за гражданите	81,5	84,5	3,6 %	81,5	82,3	3,6 %	100,0	100
Цифрови обществени услуги за предприятията	81,9	84,3	2,9 %	81,9	86,2	0,9 %	100,0	100
Достъп до електронни здравни досиета	86,0	88,1	2,4 %	86,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Вж. методическата бележка за описание на показателите и други показатели
(2) С DESI от 2025 г. се отчита версия 4 на индекса за цифров интензитет (ИЦИ), който е съпоставим със стойността на ИЦИ от DESI от 2023 г. (отнасяща се за 2022 г.) за изчисляване на годишния напредък. Това не е сравнимо с националната траектория, която се основава на версия 3 на индекса.
(3) Национална траектория, ако е налична в националната пътна карта и ако показателят е отчетен в DESI от 2025 г. (2024 г.)

Според специалното проучване на Евробарометър „Цифрово десетилетие“, 2025 г., 71 % от португалските граждани смятат, че цифровизацията на ежедневните обществени и частни услуги улеснява живота им. Относно дейността на публичните органи 89 % считат, че е важно да се противодейства и да се смекчава проблемът с фалшивите новини и дезинформацията в интернет, а относно конкурентоспособността 89 % считат, че е важно да се гарантира, че европейските предприятия могат да постигат растеж и да станат „европейски шампиони“, способни да се конкурират на световно равнище.

Конкурентоспособен, суверенен и устойчив ЕС въз основа на технологично лидерство

Португалия разполага с надеждна инфраструктура за свързаност, със стабилен напредък по всички показатели и почти пълно 5G покритие. Въпреки това използването на широколентови и мобилни услуги е по-ниско от средното за ЕС, както и разпределението на честотния спектър за 5G „пионерни“ ленти. За да се ангажира повече с инициативата „Интегрални схеми за Европа“, Португалия създаде национален център за компетентност в областта на интегралните схеми. Страната дава своя принос към европейските квантови инициативи. МСП отчитат поне основен цифров интензитет, който е малко над средния за ЕС, но внедряването на ИИ от предприятията остава скромно. Амбициозните планове за суверенни цифрови решения, като разработване на изкуствен интелект и услуги в облак, както и стимулиране на иновационната екосистема се подкрепят частично от финансиране по плана за възстановяване и устойчивост. Страната планира да увеличи броя на стартиращите предприятия от малко над 4 700 през 2024 г. до 6 000 през 2030 г., като се очаква това да се отрази и на броя на „еднорозите“, тъй като в момента Португалия е дом само на едно такова дружество. За португалските стартиращи предприятия достъпът до финансиране на по-нататъшните етапи на растежа остава проблем. Осведомеността в областта на киберсигурността на хората и предприятията нараства, отчасти благодарение на активните усилия и духа на сътрудничество на органите. Директивата МИС2 обаче все още очаква транспониране и прилагане в националното законодателство.

Защита и овластяване на хората и обществото в ЕС

Основните цифрови умения остават в рамките на средните за ЕС, като се наблюдават значителни различия при хората с по-ниско ниво на образование и възрастните хора. Въпреки това през 2024 г. Португалия отбеляза обещаващ напредък в дела на специалистите в областта на ИКТ, включително жените. Някои програми започват да насърчават сближаването между половете в тази област, но задълбочените цифрови умения не заемат важно място в пътната карта на Португалия. Въпреки това в публичната администрация се насърчават солидни цифрови умения, по-специално благодарение на инвестициите от плана за възстановяване и устойчивост на

Португалия. Страната отбелязва добър напредък по отношение на електронното правителство, като все повече хора използват такива решения, а цифровите обществени услуги за гражданите остават на високо равнище. С едно приложение Gov.pt цифровата идентичност може да набере скорост. Освен това достъпът до електронни здравни досиета отбеляза бърз напредък през последните години, което превърна Португалия в една от водещите страни в тази област. Това може да е свързано и с инвестицията на МВУ в прехода към цифрово здравеопазване. Въпреки това някои предизвикателства са все още на лице, тъй като цифровите услуги за предприятията са под средното равнище за ЕС, по-специално в трансграничен контекст. Медийната грамотност и защитата на децата получават все по-голямо внимание.

Използване на цифровата трансформация за интелигентно екологизиране

Екологичните и цифровите приоритет и бавно привличат вниманието. С подкрепата на МВУ Португалия реализира програма за цифрова и интелигентна нация, която предвижда създаването на платформи за градско управление и цифрови близнаци. Те ще използват огромни масиви от данни за териториите, както и решения за свързаност, за да отговорят на териториалните предизвикателства, включително екологичните и климатичните.

Национална стратегическа пътна карта за цифровото десетилетие

Португалия представи напълно преработена национална пътна карта за цифровото десетилетие през декември 2024 г. (с целеви корекции до март 2025 г.), съдържаща повече от 150 мерки, включително много нови, преработени цели и, за първи път, повече от половината от необходимите траектории. Тя се основава до голяма степен на Националната цифрова стратегия и плана за действие към нея, по които бяха проведени консултации със заинтересованите страни. Актуализациите са съобразени с новите приоритети на Комисията в областта на изкуствения интелект, суверенитета и цифровите умения. Преработената пътна карта включва докладване за консултациите със заинтересованите страни и отговаря на значителен брой препоръки по пътната карта, отправени през 2024 г. Повечето цели са в съответствие с целите на ЕС за 2030 г., с изключение на целта от 7 % за специалисти в областта на ИКТ (вместо 10 %) до 2030 г. В преразгледаната пътна карта продължава да се дава приоритет на цифровите умения, цифровата публична администрация и цифровизацията на предприятията. Тя се състои от 157 мерки с бюджет от 2,15 милиарда евро, което се равнява на 0,75 % от БВП. Пътната карта отговаря на повечето от целите, като например цифрова трансформация, ориентирана към човека, опростяване, суверенитет и устойчивост. Въпреки това области като устойчивост и приобщаване не са обект на специфично внимание, а конкурентоспособността не е обхваната изчерпателно.

Финансиране и проекти за цифрови технологии

21 % от общия размер на средствата по плана за възстановяване и устойчивост на Португалия са разпределени за областта на цифровите технологии (4,5 милиарда евро)[1]. Освен това, в рамките на политиката на сближаване, 2,4 милиарда евро, представляващи 11 % от общото финансиране на страната по политиката на сближаване, са предназначени за насърчаване на цифровата

[1] Делът на разпределените финансови средства, които допринасят за постигането на цифровите цели, е изчислен въз основа на приложение VII към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост. Последно обновяване на данните: 16 май 2025 г.

трансформация на Португалия[2]. Португалия е член на местните цифрови близнаци към КЕЦИ LDT CitiVERSE и на КЕЦИ EUROPEUM. Португалските организации са непреки и/или асоциирани партньори във ВПОИ за микроелектроника и комуникационни технологии (ВПОИ-МЕ/КТ). Португалия е също така държава, участваща в съвместното предприятие (СП) EuroHPC и в СП „Интегрални схеми“.

Португалия допринесе за Програмата за ускоряване на най-добрите практики[3], като сподели една най-добра практика в рамките на клъстера „Екологични информационни технологии“ (Национална стратегия за интелигентни територии).

Цифрови права и принципи

Според проучване за подкрепата Португалия е била една от най-активните държави членки в прилагането на **Европейската декларация относно цифровите права и принципи** с над 100 инициативи и с 14 нови инициативи, стартирани през 2024 г. Португалия е най-активна в областта на Декларацията за цифрово образование, обучение и умения. По-малко активност е отбелязана по отношение на поверителността и индивидуалния контрол върху данните. Мерките в областта на свободата на избор изглежда имат най-голямо въздействие на място, за разлика от мерките, насочени към взимането на участие в цифровото публично пространство.

[2] Тази сума включва всички инвестиции, които са специално насочени към цифровата трансформация или допринасят съществено за нея през програмния период на политиката на сближаване 2021—2027 г. Източниците на финансиране са Европейският фонд за регионално развитие, Кохезионният фонд, Европейският социален фонд плюс и Фондът за справедлив преход.

[3] Програмата за ускоряване на най-добрите практики (BPA) е платформа, която позволява на държавите членки да споделят успешни мерки и предизвикателства, с които се сблъскват в усилията си да постигнат целите и задачите си за „Цифровото десетилетие“. Най-добрите практики се предоставят на държавите-членки чрез хранилището на BPA и се представят на редовни семинари, които понастоящем са фокусирани върху три тематични клъстера: „Цифрови умения“, „Екологични ИТ“ и „Внедряване на цифрови технологии“.

Португалия

Препоръки

- **Изкуствен интелект:** да се осигури подкрепа за внедряването на ИИ и по този начин да се насърчат на иновациите от страна на предприятията, включително чрез навременното прилагане на текущи и планирани мерки.
- **Основни цифрови умения:** да се оценят и приложат настоящите мерки и да се открият начини за задоволяване на оставащите нужди, по-специално за преодоляване на цифровото разделение в обществото.
- **Основен цифров интензитет на МСП и авангардни технологии**: да се подкрепи въвеждането на съвременни цифрови технологии от предприятията чрез насърчаване на по-тясно сътрудничество между публичния и частния сектор и академичните среди и чрез определяне на мерки за подкрепа в средносрочен план.
- **Услуги в облак:** да се стимулира използването на услуги в облак, по-специално, да се осъществят плановете за инфраструктура на суверенни услуги в облак.
- **Специалисти в областта на ИКТ:** да се намерят начини за привличане на специалисти в областта на ИКТ, да се насърчават изучаването на ИКТ, възможностите за повишаване на цифровите умения и преквалификация и да се продължи укрепването на равновесието между половете в тази област.
- **Екологосъобразност:** да се обмисли въвеждането на съгласуван подход за съчетаване на цифровия и екологичния преход.
- **Разрастващи се предприятия и еднорози:** да продължи подобряването на бизнес средата и на достъпа до финансиране за цифровите стартиращи предприятия, за да се превърнат в разрастващи се предприятия, включително чрез насочване на бизнес научноизследователската и развойна дейност с публична подкрепа.
- **Полупроводници:** да продължат усилията в областта на полупроводниците и стремежът към лидерство на равнището на ЕС.
- **5G:** да се обмислят разпределянето на останалите 5G „пионерни“ ленти и насърчаването на внедряването на 5G.